

SZÖVEG –
KEMENES TAMÁS

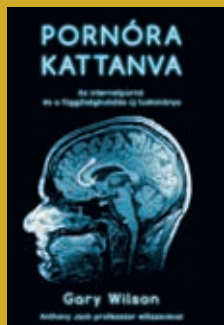
SOROZAT –
OLVASÓSAROK

CSAK KATT ÉS MÁ S SEMMI? – „PORNÓRA KATTANVA”

A netes pornó okozta függőségre és az általa létrehozott súlyos, egész lényünket érintő problémákra sokáig egyáltalán nem figyeltünk fel. Egy komplett generáció „kattant rá” ezekre a tartalmakra anélkül, hogy az azokkal speciálisan összhangba hozott felvilágosítás bármilyen formájával találkozhatott volna.

Úgy tűnik, az online-létből adódó radikálisan új valóság- és szabadságélmény sikeresen hatálytalanította bennünk a klasszikus erkölcs – és értelem – szabályait. Nem egyszerűen arról van ugyanis szó, hogy a korlátlanul és ingyenesen hozzáférhető netes pornó azokat is elcsábítja, akiket offline formában (talán) nem lett volna képes – sokkal inkább arról, hogy a pornófogyasztás teljesen természetessé vált: sem „rosszként”, sem „ellentétesként” nem különül el már tudati világunkon belül. A Wikipedia „szellemi”, a Facebook „közösségi” és a pornóoldalak „bűnös” élvezetei közti határokat hatékonyan és békésen mossa el a végső(ként észlelt) felszabadulás valóban oszthatatlan eufóriája...

Gary Wilson hiánypótló könyve, a „Pornóra kattánva” ebből a többszörösen összetett és nagy emberi érzékenységet kívánó helyzetből indul ki – fontos, nagy megvilágító erejű kutatási eredményeket, ábrákat és komoly fejtegetéseket közöl, ugyanakkor jó érzékkel hatástalanítja az ezekben rejlő statikusságot is. Szó szerint zseniális érzékkel fedezi fel, hogy „témája” csak történetként, „a mi történetünként” bontható ki igazán – és sehogy máshogy. Fórumokon talált segélykiáltások, megrendítő chates öndiagnózisok és vallomások sűrű, egészen az utolsó oldalakig tartó szerepeltetésével; sőt a lezáratlanság kockázatát – és talán termékenységét – is vállalva. A „Pornóra kattánva” nemcsak kiválóan megírt, tiszta szerkezetű és hiányt pótló kötet, de finom törődéssel teljes alkotás is egyúttal. Minden bizonnyal az utóbbi idők egyik legjobb – egyben legszebb könyve. ♦

Gary Wilson: Pornóra kattánva. Az internetpornó és a függőségkutatás új tudománya. Kiskapu Kiadó, 2015.

HOGYAN ÉRVELÜNK A BOLDOGSÁG ELLEN?

Ha a lelkiismeret az a benső valóság, amely a jó egyetemes ismeretében részesíti, és annak megfelelő (helyes) cselekvésre sarkallja a személyt – akkor természetes, hogy nemcsak az úgynevezett „lelki dolgok”, hanem a társadalom és az emberi gondolkodás számára is megkerülhetetlennek kell tartanunk. Nem csoda, hogy annyi átértelmezésen, torzuláson, sőt, durva meghamisításon ment keresztül a történelem során...

♦ „A lelkiismeret fogalma és tapasztalata uralta sokáig a keresztény erkölcspszichológiát, a modern kor azonban igyekezett megszabadulni tőle és gondjaitól. Legfeljebb kényelmes erkölcsi hivatkozasként maradt meg benne” – olvashatjuk Molnár Attila Károly „A szabadságolt lelkiismeret” című könyve első kötetének fűlszövegében.

A lelkiismeret hangja tehát elvált az igazság kitartó keresésétől, nem egészíti ki többé az önma-gunkkal szembeni „szent gyanakvás” fénye, és immár alig jelent többet mindenféle szeszé-lyeknek való készséges engedelmeskedésnél; a kifogás öre és szilárd alapja lett (és lassan négy milliárd magányra tördeli szét a világot – mondhatnánk némi túlzással).

Molnár Attila Károly idén kétkötetessé növekedett, több mint 600 oldalas nagy művében megkapó alapossgal veszi szemügyre a lelkiismeret tapasztalatának-eszméjének szerteágazó, olykor kibogozhatatlannak tűnő történetét. Kiválóan ismerteti és elemzi többek közt az antik-vitás lelkiismeret-koncepcióit; a reformáció korabeli nagy vitákat, a puritanizmus eszméit; foglalkozik a nagy filozófusok hozzászólásaival, a különféle „politizáló” irányzatokkal; és szól a nagy fordulatokról, a lelkiismeret fogalmát, valóságát kiiktatni igyekvő sikeres és kevésbé sikeres törekvésekről is. Mindezt – nagy szerencsénkre – meglehetősen személyes hangon, a jelenre, a gyakorlatra hangolva teszi; nem „holt tárgyakról” beszél.

A szabadságolt lelkiismeret minden érdeklődő, a lelkiismerettel gyakorlatilag is kalkuláló ember számára kötelező olvasmány. ♦

Molnár Attila Károly: A szabadságolt lelkiismeret. Barankovics István Alapítvány – Gondolat Kiadó, 2014.

Molnár Attila Károly: A szabadságolt lelkiismeret II. Barankovics István Alapítvány – Gondolat Kiadó, 2016.

CSALÁDKÖNYVEK

A „Filó-faló” című gyerekkönyvsorozatban volt már szó fiúkról és lányokról, jóról és rosszról, bátorságról és félelemlről, főnökökről és „a többiekről”. Most épp egy kissé speciálisabb terület, a természet és a környezetszennyezés témája került terítékre benne.

♦ A „Természet és környezetszennyezés” című kis kötet – hasonlóan az előzőekhez – kiváló szövegeket és rajzokat tartalmaz, sőt, az utóbbiak többsége tankönyvbe illő telitalálat: jó érzékkel egyesíti magában a humort és a komolyságot, a súlyos kritikát és a gyengédséget. Ezek a kötetek „nem gügyögnek, és nem viszik túlzásba a keresztény szempontok súlykolását sem. Inkább az emberi gondolkodás folyamán felmerülő kérdések tárgyilagos, az emberi ész eszközeivel lehetséges megvitatására buzdítanak. De hát, végső soron éppen ez az, ami nagyon is keresztényi dolog” – írja Dejcics Konrád, a széria szerkesztője.

A Filó-faló kötetei azon gyerekkönyvek sorába tartoznak, amelyeknek a szülő is örülhet. ♦

Brigitte Labbé – Michel Puech: Természet és környezetszennyezés. Bencés Kiadó, 2016.